

MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk

Advies nr 8 van 2 maart 1998 met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het dynamisch risicobeheersingsmodel, een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk en een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

I. INLEIDING

Mevrouw de Minister heeft op 30 december 1997 het advies gevraagd van de Hoge Raad, te verstrekken binnen een termijn van twee maand, over:

1. een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het dynamisch risicobeheersingsmodel.
2. een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.
3. een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De ontwerpen van koninklijk besluit vertrekken van de principes vastgelegd door de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. Ze houden rekening met elementen die aangebracht werden tijdens de rondetafel georganiseerd door Professor VAN ACHTER.

Er wordt voortgebouwd op de structuur van de Codex.

Daar de structuur van de Codex iets te beperkt is zal die structuur als volgt worden aangepast:

Titel I - Algemene beginselen.

Hoofdstuk I - Toepassingsgebied.

Hoofdstuk II - Definities.

Hoofdstuk III - Dynamisch risicobeheersingsmodel (eerste ontwerp van koninklijk besluit).

Titel II - Organisatorische structuur.

Hoofdstuk I - De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (tweede ontwerp van koninklijk besluit).

Hoofdstuk II - De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (derde ontwerp van koninklijk besluit).

Latere hoofdstukken:

De gemeenschappelijke dienst voor preventie en bescherming op het werk.

De diensten belast met technische controles, erkende organismen en laboratoria.

Het comité voor preventie en bescherming op het werk.

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

De hogervermelde ontwerpen van koninklijk besluit werden op 6 januari 1998 aan het Uitvoerend Bureau voorgelegd. (PBW-D15-BE 49).

Het Uitvoerend Bureau besliste om een werkgroep te belasten met het onderzoek van de besluiten.

De werkgroep is samengesteld als volgt:

- de leden van het Uitvoerend Bureau;
- technische raadgevers van de werkgevers-, de Middenstands- en werknemersorganisaties;
- bestendige en plaatsvervangende deskundigen;
- de betrokken vertegenwoordigers van de Administratie.

De werkgroep heeft zijn werkzaamheden aangevat op 9 januari 1998 en heeft ze na vijf vergaderingen beëindigd op 30 januari 1998.

Het verslag van de besprekingen in de werkgroep werd aan het Uitvoerend Bureau voorgelegd op 11 februari 1998. (PBW-D15-BE57).

Het Uitvoerend Bureau besliste om het verslag van de werkgroep met het dossier aan de Hoge Raad voor te leggen (PBW-D15-21) waar de sociale partners hun standpunten zullen formuleren.

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD OP DE VERGADERING VAN 2 MAART 1998.

De Hoge Raad heeft unaniem volgend advies uitgebracht:

Vooraf:

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk werd met een schrijven van Minister SMET, gedateerd op 30 december 1997, om advies gevraagd over drie ontwerpen van koninklijk besluit tot uitvoering van de hoofdstukken II en VI van de Welzijnswet van 4 augustus 1996 betreffende de diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De in de Raad vertegenwoordigde representatieve organisaties van werknemers en werkgevers hebben zich voor het opstellen van hun advies gebaseerd op het eerdere unanieme advies nr. 1110 van de Nationale Arbeidsraad over het wetsontwerp op het welzijn van de werknemers. Het hiernavolgend advies met betrekking tot de uitvoeringsbesluiten is een verdere concretisering van dit eerdere unanieme advies.

De Raad vestigt de aandacht van Mevrouw de Minister op het belang van een brede consensus onder de sociale partners over deze aspecten van de sociale wetgeving. Een loyale samen-

werking tussen de representatieve organisaties van de sociale partners bij de uitvoering van deze elementen van het arbeidsrecht is van determinerend belang voor het effectief bereiken van de doelstellingen van deze wetgeving.

Met het oog op het bewaren van de sociale consensus bij de concrete uitwerking van de welzijnswet vragen de sociale partners nadrukkelijk om het geheel, de onderlinge samenhang en de interne evenwichten van de diverse elementen van dit advies op te nemen bij de uitvoering van de wet.

Deze zijn gestoeld op een grondige interne consultatie bij de representatieve organisaties van werknemers en werkgevers en op de elementen die in de besprekingen van de Hoge Raad werden aangebracht door de vertegenwoordigers van het Kabinet van Mevrouw de Minister, de Administratie en de vertegenwoordigers van de universiteiten en diverse organisaties en instellingen die actief zijn op het vlak van preventie en bescherming.

De Raad heeft in dit advies tevens rekening gehouden met de elementen aangebracht door de diverse experts. Op deze wijze werd over de belangrijkste onderdelen van de uitvoeringsbesluiten een breed en evenwichtig advies uitgewerkt.

Bij het uitwerken van zijn advies heeft de Raad zich laten leiden door diverse bekommernissen:

De Raad heeft gedetailleerde voorstellen gedaan met het oog op een grotere eenduidigheid, eenvormigheid en systematiek in de gehanteerde begrippen en terminologie, meer bepaald met betrekking tot de opdrachten van de preventiediensten en de taakverdeling tussen interne en externe preventiediensten.

Mede om deze redenen werden in meerdere onderdelen van dit advies artikelsgewijs precieze tekstvoorstellen uitgewerkt die ondubbelzinnig het standpunt van de Raad weergeven.

In dit verband acht de Raad het wenselijk dat, met het oog op een coherentie in de opdrachten en definities van de interne en externe dienst, het koninklijk besluit betreffende de interne dienst wordt samengesmolten met het koninklijk besluit betreffende de externe dienst.

De Raad heeft gedetailleerde voorstellen uitgewerkt met het oog op meer duidelijkheid en rechtszekerheid met betrekking tot de overgangsregelingen.

De Raad onderstreept daarbij het belang op het werkveld van het voorkomen van deloyale concurrentie tussen externe diensten, het voorkomen van rechtsonzekerheid bij werkgevers, werknemers en preventiediensten en het vermijden van onduidelijke periodes van een gedoogbeleid waarbij de praktijk vergaand kan afwijken van de reglementering.

De Raad heeft hierbij geopteerd voor een realistische, maar gefaseerde en controleerbare invoering van de nieuwe bepalingen.

De Raad vestigt er de aandacht op dat dit advies binnen de kortst mogelijke tijd diende te worden verstrekt.

Bovendien ontbreken in de ter advies voorgelegde ontwerpen van besluit een aantal wezenlijke bepalingen, zoals met name de precieze wijzigingen en opheffingsbepalingen met betrekking tot huidige bepalingen in het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming rond deze materies en diverse bijlagen bij de besluiten.

Het ontbreken van een concreet voorontwerp van besluit dat hieromtrent duidelijkheid verschaft bemoeilijkt uiteraard de interpretatie van de voorliggende ontwerpbesluiten.

Het is noodzakelijk dat deze technische besluiten en bijlagen eveneens ter advies voorgelegd worden aan de Raad, voorafgaand aan de publicatie van de thans voorliggende ontwerpbesluiten.

De Raad vestigt er de aandacht op van Mevrouw de Minister dat een aantal cruciale elementen noodzakelijk voor de uitvoering van de welzijnswet vooralsnog ontbreken:

- de omvorming van de Hoge Raad voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen tot een Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk, de benoeming van een voorzitter en een minimale ondersteuning van deze Raad met een geëigend secretariaat, de nodige middelen en mankracht;
- de minimumbepalingen voorzien in artikel 68 van de wet van 4 augustus 1996 met betrekking tot de huishoudelijke reglementen van de comités;
- het preciseren van de bepalingen voorzien in de welzijnswet in de artikelen 8 tot 12.

De Raad vestigt de aandacht van Mevrouw de Minister op de anomalie tussen de welzijnswet en de organisatie van de inspectiediensten. Enerzijds voorziet de wet en zijn besluiten in een multidisciplinaire aanpak door diverse preventiedisciplines binnen eenzelfde preventiedienst. Anderzijds blijft nog de opsplitsing van de inspectiediensten op dit vlak tussen de Medische Inspectie, de Technische Inspectie en de Inspectie van het Mijnwezen die de beoogde multidisciplinariteit tegenwerkt.

De Raad is eveneens van oordeel dat een loutere aanpassing van de welzijnswetgeving onvoldoende is. Daarnaast dient naar het oordeel van de Raad gestreefd te worden naar een duurzame mentaliteitsverandering bij alle betrokken actoren.

De Raad onderstreept daarbij het belang van het onderwijs in deze aangelegenheden en meer bepaald van het integreren van de veiligheidsoopvoeding in het technisch onderwijs, in het beroepsonderwijs, in de stelsels voor beroepsopleiding van werknemers, in het industrieel- en het middenstandsléerlingenwezen en in de ondernemingsopleiding.

Naar het oordeel van de Raad raken enkele aspecten in verband met het medisch toezicht ook de taakafbakening tussen de Gemeenschappen en de federale overheid.

De Raad dringt er dan ook op aan dat voor de uitvoering van deze wetgeving initiatieven zouden worden genomen met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappen. Op deze wijze zou voorzien kunnen worden in een optimale coördinatie van de diverse erkenningsprocedures evenals van de procedures van toezicht en controle.

Naast de thema's behandeld in dit advies hebben de sociale partners en de experts in de loop van de besprekingen hun standpunt kenbaar gemaakt over enkele andere delen van deze uitvoeringsbesluiten.

Wat deze aangelegenheden betreft verwijst de Raad naar de notulen van de plenaire zitting (PBW-R98-PV1-27 - punt 2 van de agenda) (zie bijlage aan het advies) en naar de hogervermelde werkgroepbesprekingen waarin deze standpunten zijn opgenomen.

I. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het dynamisch risicobeheersingsmodel.

De Raad stelt met betrekking tot dit besluit volgende aanpassingen voor:

Artikel 3:

“Elke werkgever beschikt over ...” vervangen door “Elke werkgever is verantwoordelijk voor de structurele planmatige aanpak van preventie door middel van een dynamisch risicobeheersingsmodel zoals beschreven in de artikelen 3 tot en met 8 en verder uitgewerkt in de artikelen 10 en 11. Het model is gesteund op de algemene preventiebeginselen...”.

Artikel 9, artikel 10, §1, laatste alinea en artikel 11, laatste alinea schrappen.

Nieuw artikel toevoegen tussen de artikelen 11 en 12 met de volgende tekst:

“De werkgever betreft de leden van de hiërarchische lijn en de diensten voor preventie en bescherming op het werk bij de uitwerking, programmatie, uitvoering en evaluatie van het dynamisch risicobeheersingsmodel, het schriftelijk globaal preventieplan en het schriftelijk jaarlijks actieplan. Hij raadpleegt tevens de werknemers overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet.

De werkgever legt het schriftelijk vastgelegde globaal preventieplan bij elke wijziging of aanpassing vooraf ter advies voor aan de werknemers overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet.

Vóór 1 november bezorgt de werkgever een schriftelijk ontwerp van het jaarlijks actieplan aan de leden van het Comité voor preventie en bescherming op het werk, bij ontstentenis hiervan aan de leden van de vakbondsafvaardiging.

Het mag niet in uitvoering worden gebracht voordat het Comité voor preventie en bescherming op het werk, bij ontstentenis hiervan de vakbondsafvaardiging, zijn advies heeft verstrekt of, zo niet, vóór 1 januari van het jaar waarop het slaat.” (Cfr. Artikel 838 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming).

Artikel 10, §2 als volgt herschrijven:

De paritaire comités of de Minister van Tewerkstelling en Arbeid kunnen, na advies van de sociale partners, ten behoeve van de werkgevers die behoren tot de groep C en D...

De sociale partners van de Raad vinden het absoluut noodzakelijk dat de Minister de nodige initiatieven neemt ten aanzien van de voorzitters van de paritaire comités om te realiseren dat op zeer korte termijn zulke modellen beschikbaar zijn. Deze modellen zouden bij algemeen bindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten verplicht opgelegd kunnen worden.

II. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Afdeling 1: Inleidende bepalingen.

Artikel 2

Definitie preventieadviseur: elke natuurlijke persoon, verbonden aan een interne dienst, die belast is met opdrachten bedoeld in afdeling II, met uitsluiting, voor wat de interne dienst betreft, van het administratief en medisch hulp personeel en van de deskundigen van disciplines zoals omschreven in artikel 15, 3° tot 5° van het koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Onder preventieadviseurs wordt tevens verstaan de personen verbonden aan de externe dienst en die gespecialiseerd zijn in één van de disciplines zoals bepaald in artikel 17, 1° tot en met 5° van het koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Artikel 3

Met betrekking tot de indeling van de werkgevers in de groepen A en B dringt de Raad erop aan om deze indeling te actualiseren in functie van een aantal objectieve indicatoren, zoals grotere preventielast of een hoger risico op arbeidsongevallen of beroepsziekten.

Met betrekking tot de indeling van werkgevers in de groepen C en D adviseert de Raad volgende indeling:

- Groep C omvat de werkgevers die minder dan 200 werknemers tewerkstellen en die niet zijn opgenomen in de groep A en B.
- Groep D omvat de werkgevers die minder dan 20 werknemers tewerkstellen en waar de werkgever zelf de functie van preventieadviseur vervult.

Deze indeling laat naar het oordeel van de Raad een meer samenhangende en coherente verdeling toe van de taken en opdrachten voor de interne en externe diensten, zoals voorzien in de volgende afdelingen van het koninklijk besluit.

Verder wenst de Raad volgende wijzigingen:

- toevoegen in §1 tussen de voorlaatste en laatste alinea: “Indien een technische bedrijfseenheid, conform artikel 35, §3, van de wet, ingedeeld wordt volgens bovenstaande groepen dan wordt de activiteit van de bedrijfseenheid in aanmerking genomen.”
- In laatste lid “... te delen door 3” vervangen door “... te delen door 231”.

Afdeling II: de opdrachten en taken van de dienst voor preventie en bescherming.

Naar het oordeel van de Raad is het aangewezen de artikelen 4 tot en met 12 als volgt te redigeren. Tenzij anders vermeld hebben de opdrachten en taken betrekking op zowel de interne als de externe dienst.

Artikel 4

De dienst staat de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij voor de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en alle andere preventiemaatregelen en -activiteiten.

De interne dienst mag de opdrachten inzake medisch toezicht bedoeld in artikel 6 uitoefenen indien hij beantwoordt aan de voorwaarden opgelegd in artikel 13, §2 voor de interne dienst en aan de voorwaarden opgelegd in artikel ... voor de externe dienst.

Artikel 5

De opdrachten zijn:

§1.- de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bijstaan in de uitwerking, programmering, uitvoering en evaluatie van het beleid bepaald door het dynamisch risicobeheersingsmodel bedoeld in het koninklijk besluit van ... betreffende het dynamisch risicobeheersingsmodel.

§2.- In het kader van dit dynamisch risicobeheersingsmodel heeft de dienst volgende opdrachten:

- 1° in verband met de identificatie van gevaren, de analyse en de evaluatie van de risico's
 - a) medewerken aan de identificatie van de gevaren
 - b) advies verlenen over de resultaten van de risicoanalyse en maatregelen voorstellen teneinde over een permanente risicoanalyse te beschikken
 - c) advies verlenen en voorstellen formuleren voor de opstelling, uitvoering en bijsturing van het preventieverslag en het jaaractieplan;
- 2° deelnemen aan de studie van de factoren die van invloed zijn op het ontstaan van ongevallen of incidenten en aan de studie van de oorzaken van doorslaggevende aard van elk ongeval dat een arbeidsongeschiktheid tot gevolg heeft gehad;
- 3° deelnemen aan de analyse van de oorzaken van beroepsziekten;
- 4° bijdragen tot en meewerken aan het onderzoek van de werkdruk, de aanpassing van de techniek en de arbeidsomstandigheden aan de menselijke fysiologie evenals de voorkoming van overmatige professionele fysieke en mentale vermoeidheid; deelnemen aan de analyse van de oorzaken van aandoeningen te wijten aan de werkdruk en andere psychosociale factoren verbonden aan de arbeid;
- 5° advies verlenen over het opstellen van instructies betreffende:
 - a) het gebruik van arbeidsmiddelen
 - b) het gebruik van chemische stoffen en preparaten
 - c) het gebruik van collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen
 - d) de voorkoming van brand
 - e) de toe te passen maatregelen in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar;

- 6° advies verlenen over de vorming van de werknemers
- a) bij indienstneming
 - b) bij een overplaatsing of verandering van functie
 - c) bij invoering van een nieuw arbeidsmiddel of verandering van arbeidsmiddel
 - d) bij invoering van een nieuwe technologie;
- 7° meewerken aan de uitwerking van propagandamiddelen en maatregelen betreffende het onthaal van de werknemers, de vorming van de werknemers inzake de voorkoming van de arbeidsongevallen en de beroepsziekten zoals vastgesteld door het comité;
- 8° deelnemen aan de coördinatie, de samenwerking en de informatie inzake veiligheid en gezondheid wat betreft de ondernemingen en zelfstandigen van buiten af die werkzaamheden op de arbeidsplaatsen komen uitvoeren en wat betreft de ondernemingen en instellingen die aanwezig zijn op eenzelfde arbeidsplaats;
- 9° advies verlenen over de hygiëne op de arbeidsplaats, ingezonderd wat de keukens, de refecteries, de kleedkamers en de sanitaire installaties die bestemd zijn voor de werknemers, betreft;
- 10° advies verlenen over de omgevingsfactoren die een invloed hebben op het welzijn op het werk;
- 11° advies verlenen over het ter beschikking stellen van het gebruik van werk- en rustzitplaatsen;
- 12° het verzekeren van het secretariaat van het comité.

Artikel 6

Naast de samenwerking voor de opdrachten voorzien in artikel 5 zijn volgende opdrachten voorbehouden aan de preventieadviseurs, die beantwoorden aan de vereisten bepaald bij artikel 17, 2° van het koninklijk besluit van, die behoren tot de afdeling belast met het medisch toezicht.

- 1° het onderzoeken van de wisselwerking tussen de mens en de arbeid en hierdoor bijdragen tot een betere afstemming van de mens op zijn taak enerzijds en de aanpassing van het werk aan de mens anderzijds;
- 2° het medisch toezicht op de werknemers verzekeren, ingezonderd om:
- a) te vermijden dat de werknemers worden tewerkgesteld aan taken waarvan zij, wegens hun gezondheidstoestand normaal de risico's niet kunnen dragen, te vermijden dat personen tot het werk worden toegelaten die getroffen zijn door ernstige besmettelijke aandoeningen of die een gevaar van onveiligheid inhouden voor hun werkmakkers;
 - b) het bevorderen van de tewerkstellingskansen voor iedereen, ondermeer door het zoeken naar aangepast werk, ook voor personen met een beperkte arbeidsongeschiktheid;
 - c) zo vroeg mogelijk beroepsziekten op te sporen vanaf het verschijnen van de eerste symptomen, de werknemers te informeren en te adviseren over de aandoeningen en

gebreeken waardoor zij zijn getroffen en mee te werken aan het opsporen en de studie van de risicofactoren die van invloed zijn op de beroepsziekten en aandoeningen gebonden aan de uitvoering van het werk;

3° toezicht houden op de organisatie van de eerste hulp en dringende verzorging van de werknemers die het slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door een ziekte.

Artikel 7

§1.- Om deze opdrachten te vervullen zijn de preventieadviseurs er toe gehouden:

1° In het kader van de permanente risico-evaluatie en het opstellen en bijsturen van het preventieplan en het jaaractieplan:

- a) verrichten van veelvuldige en systematische onderzoeken op de arbeidsplaats, hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van de werkgever, hetzij binnen de kortst mogelijke tijd na een aanvraag van de werknemers of hun vertegenwoordiger. Minstens éénmaal per jaar zal een grondig onderzoek worden verricht in alle afdelingen om risico's op te sporen, de oorzaken daarvan te onderzoeken en maatregelen voor te stellen om aan deze risico's te verhelpen (behoud van artikel 835.1° van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming);
- b) de nuttige, nodige en pertinente onderzoeken en opsporingen verrichten voor de verbetering van het welzijn van de werknemers;
- c) zelf analyses en controles uitvoeren of doen uitvoeren onder de voorwaarden bepaald door de wet en de uitvoeringsbesluiten;
- d) op eigen initiatief, op vraag van de werkgever of op vraag van de betrokken werknemers, de werkposten te onderzoeken waarvan de titularissen worden blootgesteld aan de verhoging van de risico's of aan nieuwe risico's;
- e) kennis te nemen van de fabricageprocédés, werkmethodes en arbeidsprocessen en ze ter plaatse te onderzoeken en maatregelen voor te stellen om de risico's te verhelpen die eruit voortvloeien;
- f) de nodige documentatie bijhouden waarvan de inhoud bepaald is in bijlage 1;
- g) in geval van dringende noodzakelijkheid en de onmogelijkheid om op de directie beroep te doen, zelf de nodige maatregelen te treffen om de oorzaken van het gevaar of hinder te verhelpen;

2° in het kader van het beheer en werking van de dienst te zorgen voor:

- a) het opstellen van de periodieke verslagen waarvan de inhoud, de periodiciteit en de modaliteiten vastgelegd zijn in bijlage II van dit besluit
opmerking: dit betreft dus de verslagen van beide afdelingen, hun voorlegging aan het comité, eventueel opsturen aan de inspectie zoals nu bepaald in de artikelen 104 en volgende en in artikel 835.10. van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.
- b) het jaarverslag waarvan de inhoud, timing en raadpleging bepaald zijn in bijlage III van dit besluit.
opmerking: overname Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, bijvoorbeeld ook het activiteitenverslag van de huidige interbedrijfsgeneeskundige dienst;

- c) de arbeidsongevallensteekkaart opstellen van de arbeidsongevallen bepaald in bijlage IV en volgens de vorm, modaliteiten en melding en verspreidingsmodaliteiten bepaald in bijlage IV van dit besluit;
opmerkingen: modaliteiten over te nemen uit het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming;
- 3° aan de werkgever en aan de werknemers, overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet, zowel op eigen initiatief als op vraag, advies te verstrekken over ieder ontwerp, maatregel of middel die rechtstreeks of onrechtstreeks, onmiddellijk of op termijn, gevolgen kunnen hebben voor het welzijn van de werknemers;
- 4° de bestelbon viseren en het verslag vóór indienststelling opstellen voor arbeidsmiddelen, persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen, zoals voorzien in de desbetreffende uitvoeringsbesluiten;
- 5° de instructies betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen en collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen te viseren en aan te vullen;
- 6° de kennisgevingen die in toepassing van de wet en zijn uitvoeringsbesluiten aan de overheid moeten worden verricht door de dienst, op te stellen;
- 7° taken in het kader van het secretariaatswerk van het comité;
- 8° in voorkomend geval werken de interne en de externe dienst samen om de preventiemaatregelen te helpen toepassen en worden de taken, bedoeld in artikel 11, door de interne dienst verricht;
- 9° indien de interne dienst geen afdeling heeft belast met het medisch toezicht, medewerking verlenen aan de organisatie van de eerste hulp en dringende verzorging van werknemers die het slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door een ziekte.

§2.- in het kader van de opdrachten inzake medisch toezicht, bepaald in artikel 6, zijn volgende taken voorbehouden aan de afdeling belast met het medisch toezicht

- a) ervoor zorgen dat de werknemers die het slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door ziekte de eerste hulp en de dringende verzorging krijgen, tenzij andere medische diensten, opgericht in toepassing van de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen, hiermee belast zijn;
- b) de aangifte doen van de beroepsziekten.

De Raad merkt op dat er in het voorgelegde ontwerpbesluit wordt verwezen naar bijlagen die niet samen met het ontwerpbesluit werden voorgelegd en waarover onmogelijk advies kan uitgebracht worden.

Artikel 8 (voorheen artikel 12)

Alle opdrachten van de dienst kunnen worden toevertrouwd aan de interne dienst, indien hij over de vereiste bekwaamheid beschikt.

De werkgever moet volgend identificatiedocument, hetzij apart, hetzij als deel van het jaarverslag van de dienst, hetzij als een bijlage bij de overeenkomst met de externe dienst, ter beschikking houden voor de met het toezicht belaste ambtenaar.

Opmerking:

Op deze wijze wordt dezelfde doelstelling bereikt zonder bijkomende administratieve lasten te creëren.

Dit document vermeldt:

- 1° de identificatie van de werkgever
- 2° de opdrachten die door de interne dienst worden verricht, eventueel middels een verwijzing naar de desbetreffende artikels uit dit koninklijk besluit
- 3° de samenstelling van de interne dienst, het aantal preventieadviseurs en hun kwalificaties
- 4° de personen of instellingen met hun kwalificaties waarop de interne dienst wenst beroep te doen om hem bij te staan bij het vervullen van zijn opdrachten
- 5° de administratieve ondersteuning, de technische en financiële middelen waarover de interne dienst beschikt;
- 6° het advies van de werknemers overeenkomstig hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet;
- 7° wanneer het gaat om de opdracht inzake medisch toezicht, bepaald in artikel 6, een kopie van de erkenning verleend door de Gemeenschappen.

Artikel 9 (voorheen artikel 8)

Bij de werkgevers van groep A en B worden de volgende opdrachten en taken steeds vervuld door de interne dienst:

- 1° de opdrachten van artikel 5, §1, §2, 1°, 4°, 5°, 7°, 8° en 12°
- 2° de taken opgesomd in artikel 7, §1, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 7° en 9°
- 3° de opdrachten en taken opgesomd in artikel 12 indien beroep gedaan wordt op een externe dienst.

Artikel 10 (voorheen artikel 9)

Bij de werkgevers van de groep C wordt de interne dienst steeds belast met volgende taken:

- 1° de taken bedoeld in artikel 7, §1, 1° a) en f), 2°, 3°, 5°, 6° en 7°
- 2° de opdracht bedoeld in artikel 5, §2.12°.

Artikel 11 (voorheen artikel 10)

§1.- De werkgevers waarvan de interne dienst geen afdeling heeft die belast is met het medisch toezicht dat beantwoordt aan de bepalingen van artikel 13 §2 zijn steeds verplicht aan te sluiten bij een externe dienst. De externe dienst verricht in dat geval steeds volgende opdrachten:

1° de opdrachten bedoeld in artikel 6

2° de taken bedoeld in artikel 7, §2 b).

§2.- Bij de werkgevers van de groep C waarbij de interne dienst geen preventieadviseur heeft die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft, zoals bepaald in artikel 22, worden volgende opdrachten steeds verricht door een externe dienst:

1° de opdrachten bedoeld in artikel 5, §1 en §2.1°

2° verrichten van onderzoeken op de arbeidsplaats na een arbeidsongeval op de arbeidsplaats met drie of meer dagen arbeidsongeschiktheid.

§ 3.- In de ondernemingen van categorie D (hier gewijzigde definitie) worden de opdrachten uit §2 van dit artikel steeds verricht door een externe dienst.

Artikel 12 (voorheen artikel 11)

Dit artikel wordt ongewijzigd overgenomen.

Afdeling III: De organisatie en werking van de interne dienst.

Artikel 13 §2 aanpassen als volgt:

De werkgever die ervoor kiest dat de opdrachten van artikel 6 worden uitgeoefend door de interne dienst, ...

Artikel 14:

Er dient een regeling voorzien waarbij het mogelijk is om voor de bijkomende disciplines (zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, artikel 15, 3° tot 5°) beroep te doen op in de onderneming aanwezige disciplines, op deskundige derden niet verbonden met een externe dienst, of bij zijn externe dienst.

Artikel 15:

Aanpassen als volgt:

schrappen in de tweede alinea van het woordje “alleszins”.

Wijzigen van de derde en vierde alinea als volgt:

“De leiding van de dienst of de afdeling wordt verzekerd door een preventieadviseur die met vrucht een erkende cursus van het tweede of eerste niveau heeft beëindigd, wanneer de werkgever of de technische eenheid behoort tot de groep B.

In afwijking van de twee voorgaande leden van dit artikel mag de preventieadviseur, belast met de leiding van het departement belast met het medisch toezicht, de leiding van de interne dienst of de afdeling verzekeren.”

Afdeling IV: Statuut van de preventieadviseur van de interne dienst.

Artikel 22, eerste zin:

“... de preventieadviseur ...” vervangen door “... een preventieadviseur ...”.

Artikel 26

Eerste lid, beginnen als volgt:

“De geschillen tussen enerzijds de preventieadviseurs en anderzijds de werkgevers en/of de werknemers ...”.

Artikel 27

Naar het oordeel van de Raad dient hierbij de mogelijkheid te worden uitgesloten dat ondernemingen voor bepaalde deelopdrachten een beroep doen op een andere externe preventiedienst dan degene bij wie ze zijn aangesloten. Dit soort ongewenste shopping tussen diverse diensten zou immers de gewenste multidisciplinariteit in de weg staan en aanleiding kunnen geven tot afwijkingen met betrekking tot het bepaalde inzake de minimum-tarieven.

III. Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Afdeling I: oprichting van de externe dienst en algemene principes betreffende het beheer.

Artikel 1

“2°: preventieadviseurs” schrappen.

Laatste alinea: de dienst wordt erkend voor ofwel het gehele Belgische grondgebied, ofwel voor een te bepalen territoriaal gebied, ofwel voor een bepaalde sector binnen een bepaald territoriaal gebied.

Voor de Raad is het niet de bedoeling dat diensten blijvend beperkt zouden worden tot het arrondissementeel niveau. Naar het oordeel van de Raad dient echter voorkomen te worden dat diensten die momenteel slechts op arrondissementeel vlak actief zijn, zonder te voldoen aan nadere voorwaarden, meteen voor de gehele Nederlandstalige of Franstalige Gemeenschap erkend zouden zijn.

Artikel 2 vervangen door de volgende tekst:

De externe dienst wordt opgericht volgens Belgisch recht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

In afwijking van het eerste lid kan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, na gunstig advies van de opvolgingscommissie bedoeld in artikel 41, de instellingen van de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten, de openbare instellingen, de provincies en gemeenten, die niet zijn opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, eveneens erkennen.

Artikel 4

2de alinea: “volgens het systeem van integrale kwaliteitszorg (IKZ)” vervangen door “volgens de principes van integrale kwaliteitszorg”.

Artikel 5

“Systeem van integrale kwaliteitszorg” vervangen door “principes van integrale kwaliteitszorg”.

De Raad beoogt hiermee te voorkomen dat kwaliteitszorg automatisch zou gelijkgesteld worden met accreditatie.

Artikel 6

De externe dienst voert een boekhouding overeenkomstig de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen en zijn uitvoeringsbesluiten. De boekhouding, jaarrekening en begroting wordt opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 23 januari 1992 op de boekhouding, jaarrekening en begroting van de interbedrijfsgeneeskundige diensten.

Bij elke externe dienst wordt een bedrijfsrevisor benoemd die tot taak heeft de boekhouding en de jaarrekening van de dienst te controleren. De bedrijfsrevisor vervult zijn opdrachten in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 8 tot en met 12 van het koninklijk besluit van 23 januari 1992. In het bijzonder oefent hij controle uit op de exclusieve besteding van de inkomsten van de externe dienst aan de wettelijke opdrachten van de dienst.

Opmerking:

Het zou aangewezen zijn om op korte termijn te voorzien in een aanpassing van het koninklijk besluit van 23 januari 1992 met het oog op een eenvormige boekhouding voor het geheel van de externe dienst.

Artikel 8 aanvullen als volgt:

“Geen enkele rechtstreekse of onrechtstreekse korting of retributie die de ...”.

Artikel 9 vervangen door de volgende tekst:

De inkomsten van de dienst dienen uitsluitend te worden aangewend:

- om de opdrachten te vervullen die hem zijn toevertrouwd in toepassing van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en zijn uitvoeringsbesluiten;
- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- het uitwerken van specifieke actieprogramma's met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, in voorkomend geval, in samenwerking met de paritaire comités die hierom verzoeken.

Artikel 10

Schrappen van artikel 10, 3°.

Vervolledigen van artikel 10 als volgt:

“De werkgever die op eigen initiatief of op aanvraag van leden van het comité besluit om van externe dienst te veranderen, of die besluit om opdrachten van de interne dienst toe te vertrouwen aan de externe dienst of vice versa, wint vooraf het advies in van de werknemers, overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet.

In geval geen overeenstemming wordt bereikt zal vooraf het advies worden ingewonnen van de ambtenaar belast met het toezicht, zoals bepaald in artikel 43. De ambtenaar hoort de partijen en poogt de standpunten met elkaar te verzoenen. Bij gebrek aan verzoening verstrekt hij een advies binnen de zestig dagen.

De werknemers kunnen het initiatief nemen tot vervanging of verwijdering van de preventieadviseurs van de externe dienst aangeduid voor hun onderneming. In voorkomend geval wordt op vraag van de werknemers in het comité, of van de werknemers overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VIII, afdeling 2 van de wet, voorzien in de vervanging van de preventieadviseur door de externe dienst, in samenspraak met de werkgever.

De werknemers of het comité worden geïnformeerd welke preventieadviseurs van de externe dienst aangeduid werden in toepassing van deze overeenkomst.”

Het lijkt de Raad aangewezen om inzake de duurtijd van het contract en de opzeggingstermijnen de bepalingen van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming te behouden.

Toelichting:

De Raad is van oordeel dat het niet aangewezen is dat het contract afgesloten tussen de externe dienst en de werkgever ook de namen zou bevatten van de desbetreffende preventieadviseurs, zoals thans voorzien in artikel 10.3°. Zulks zou impliceren dat bij elke wijziging in het personeelsbestand van een externe preventiedienst ook de contracten dienen te worden aangepast.

Toevoeging van een nieuwe afdeling: intern toezicht.

De Raad wenst in verband met de organisatie van de externe diensten vast te houden aan het huidig stelsel van toezicht op de werking van de diensten middels een paritair samengesteld comité van toezicht in elke externe dienst.

Naar het oordeel van de Raad dient de werking van deze comités aangepast.

Naar het oordeel van de Raad kan aldus een optimaal evenwicht worden gevonden tussen enerzijds een aantal toezichtopdrachten en inspraakmogelijkheden die best blijvend op het niveau van de dienst worden georganiseerd (ondermeer inzake personeelsaanstellingen, minimale aanwezigheid in ondernemingen, toezicht op de toepassing van de principes van kwaliteitszorg, ...).

Anderzijds laat dit de mogelijkheid toe om op nationaal vlak via de opvolgingscommissie te voorzien in een subsidiair centraal toezicht op de werking van externe diensten.

De Raad adviseert in dit verband:

(tekst uit te werken:)

Behoud van de paritaire comités van toezicht zoals deze thans functioneren in interbedrijfsgeneeskundige diensten, maar die bevoegd zouden worden voor het geheel van de externe dienst.

3 tot 5 leden-werknemersvertegenwoordigers en -werkgeversvertegenwoordigers. Aan te duiden volgens wat voorzien is in artikel 109 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.

Opgaven van de paritaire comités van toezicht:

De huidige opgaven zoals thans vermeld in het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming (= trimestrieel opvolgen van de activiteiten van de dienst; rol in de procedure waarbij de werknemers een bedrijfsarts willen vervangen, bestaande rol in het koninklijk besluit betreffende de jaarrekening en de begroting).

Toezicht op ontwikkeling, uitvoering en evaluatie per dienst van het jaarprogramma waarin initiatieven worden uitgewerkt van specifieke actieprogramma's rond preventie in bepaalde sectoren of regio's, rekening houdend met vragen en initiatieven die uitgaan van bepaalde paritaire comités.

Algemeen toezicht op de werking van de dienst: vastleggen dat de dienst, na akkoord van het comité van toezicht, de criteria vastlegt van zijn intern beleid inzake:

Interne kwaliteitszorg

De minimale prestaties met betrekking tot de opgaven in de aangesloten ondernemingen in functie van de kenmerken van deze ondernemingen

De samenstelling van de disciplines in de afdeling risicobeheersing

De delegatie van opgaven binnen de medische afdeling tussen bedrijfsartsen en paramedisch personeel.

Toezicht op de aanwerving, de vervanging en het ontslag van preventieadviseurs in de dienst (artikel 28).

Tussenschakel tussen dienst en opvolgingscommissie:

Bespreking van het jaarverslag van de dienst en de erkenningsaanvraag, aanhechten hieraan van het eigen advies en overmaken aan de opvolgingscommissie.

Bij gebrek aan overeenstemming in het Comité van toezicht: voorleggen van geschil aan opvolgingscommissie.

Middelen:

Algemeen informatierecht zoals nu; voorafgaande informatieverplichting van de directie van de dienst met betrekking tot bijzondere preventieproblemen, opmerkelijke vaststellingen, organisatiekwesaties, personeelskwesaties met effect op de werking van de dienst (zoals nu cfr. artikel 109, §3).

Afdeling II: de organisatie van de externe dienst.

Artikel 11.

De Raad merkt op dat de persoon belast met de leiding de totale verantwoordelijkheid heeft voor de uitvoering van die activiteiten. Dit staat in contrast met artikel 19, tweede paragraaf, waar gesteld wordt dat de geneesheer-directeur uitsluitend tegenover de Raad van Bestuur verantwoording verschuldigd is.

Artikel 14 vervangen door de volgende tekst:

“De afdeling belast met risicobeheersing wordt geleid door een academisch gevormd ingenieur die met vrucht een erkende cursus van aanvullende vorming van het eerste niveau heeft beëindigd.”

Artikel 15 als volgt aanpassen:

“De afdeling belast met risicobeheersing bestaat uit preventieadviseurs van de volgende disciplines:

1° arbeidsveiligheid

2° arbeidsgeneeskunde

3° ergonomie

4° industriële hygiëne en toxicologie

5° psycho-sociale aspecten van de arbeid.

De preventieadviseurs zoals vermeld onder 3° tot en met 5° oefenen hun opdracht als preventieadviseur enkel uit in de ondernemingen waar overeenkomstig artikel 14 van het koninklijk besluit betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk uitdrukkelijk om een tussenkomst van preventieadviseurs met hun discipline werd verzocht.”

Artikel 16

Aanhef wijzigen als volgt:

“De preventieadviseurs zoals bedoeld in artikel 15, 1° en 2° zijn belast met volgende taken:

1° de lijst van de aanvullende taken... op het werk.

2° het voorbereiden artikel 10.

Dit gebeurt in overleg met de interne dienst van de gebruiker en in overleg met de afdeling belast met het medisch toezicht van de externe dienst.

Artikel 17:

Een preventieadviseur is gespecialiseerd in één van de in artikel 15 bedoelde disciplines indien hij aan volgende voorwaarden voldoet:

1° Wat de arbeidsveiligheid betreft een scholing hebben op universitair niveau en het bewijs leveren dat hij met vrucht een erkende cursus van aanvullende vorming van het eerste niveau heeft beëindigd.

Personen die op 1 april 1998 beschikken over een nuttige ervaring en een aanvullende vorming van het niveau I worden door de opvolgingscommissie gelijkgesteld met de personen genoemd in het eerste lid.

2° Wat de arbeidsgeneeskunde betreft de bedrijfsarts die

- Op 1 januari 1994 in dienst is als bedrijfsarts
- Of: houder is van het eindexamen van bedrijfsarts
- Of: gedurende een duur van maximaal 5 kalenderjaren, als stagiair bedrijfsarts gewerkt hebben na voltooiing van het eerste jaar bedrijfsarts.

3° Inzake ergonomie:

de persoon die:

een universitaire basisvorming met (aanvullende) vorming inzake ergonomie aan een universiteit of aan een hogeschool gevolgd heeft.

Of personen die beschikken over een nuttige ervaring of andersoortige opleiding die door de opvolgingscommissie werd gelijkgesteld met het bepaalde in het eerste lid.

Of, gedurende een duur van maximaal 3 kalenderjaren, personen met een universitaire basisvorming die als stagiair-ergonoom worden toegelaten tijdens hun aanvullende vorming.

4° Inzake toxicologie de

houders van een academisch eindexamen industriële hygiëne of toxicologie

Of personen met een universitaire basisvorming waarbij een (aanvullende) vorming werd gevolgd die in hoofdzaak industriële hygiëne of toxicologie tot voorwerp heeft.

Of personen die beschikken over een nuttige ervaring of andersoortige opleiding en die door de opvolgingscommissie werden gelijkgesteld met het bepaalde in het eerste lid.

Of personen die, gedurende maximaal 2 kalenderjaren, met universitaire basisvorming als hierboven als stagiair-toxicoloog worden toegelaten door de commissie van toezicht van de externe dienst.

5° Inzake psycho-sociale aspecten van de arbeid:

Hetzij beschikken over een universitaire basisvorming inzake psychologie of sociologie.

Of personen die beschikken over een nuttige ervaring of andersoortige opleiding en die door de opleidingscommissie werden gelijkgesteld met het bepaalde in het eerste lid.

Of, personen die gedurende maximaal 2 kalenderjaren, met universitaire basisvorming als hierboven als stagiair-psycholoog of stagiair-socioloog worden toegelaten door de commissie van toezicht van de externe dienst.

De preventiedienst kan worden aangevuld met sociaal verpleegkundigen en verpleegkundigen met een grauaatopleiding, sociaal assistenten, of houders van een aanvullende vorming van het eerste of tweede niveau die in opdracht van en onder verantwoordelijkheid van hogerge-noemde preventieadviseurs, hen bijstaan bij hun opdrachten.

De externe dienst legt, na voorafgaand akkoord van het comité van toezicht, de taakverdeling vast tussen enerzijds de preventieadviseurs en anderzijds de bedrijfsverpleegkundigen, de sociaal assistenten en de houders van een aanvullende vorming van het tweede niveau.

Deze taakverdeling verzekert minimaal het jaarlijks grondig plaatsbezoek van een preventieadviseur aan ondernemingen waar minstens één personeelslid is blootgesteld aan een risico zoals vermeld in artikel 124, 1° tot en met 4° van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.

Tevens voorziet deze taakverdeling in de eindverantwoordelijkheid van een preventieadviseur inzake de bekrachtiging van adviezen aan de werkgever en aan de werknemers.

Artikel 20

De Raad merkt op dat verwezen wordt naar een bijlage waarover geen voorstel werd geformuleerd.

Artikel 25

Vervanging 4°:

de datum van de interventie.

Toevoeging 6°:

6° de conclusies, de adviezen en besluiten.

Artikel 28

Vervangen van “opvolgingscommissie” door “commissie van toezicht”.

Artikel 29

De Raad merkt op dat in eerdere onderdelen van dit advies voorstellen werden uitgewerkt over de regeling van geschillen tussen werknemers van gebruikers en gebruikers van preventieadviseurs. Er dient verduidelijkt te worden waarop artikel 29 van toepassing is. (schrappen van laatste zin van derde alinea).

Afdeling IV: De erkenning van de externe dienst

Artikel 31.4°:

“preventieadviseur” vervangen door “persoon”.

Artikel 31.8°:

vervangen door:

“de verklaring waarbij de externe dienst zich ertoe verbindt de principes van integrale kwaliteitszorg toe te passen”.

Artikel 35.1°:

: “over de werking van de eerste 4 jaar” vervangen door “van de 3 laatst beschikbare jaren”.

Artikel 35:

Eerste lid aanpassen als volgt:

“De erkenning van een externe dienst wordt verleend voor een termijn van maximaal vijf jaar.”

Laatste zin aanpassen als volgt:

“De verlenging wordt verleend voor een termijn van maximaal vijf jaar.”

Artikel 39.4°:

wordt geschrapt: cfr. rol van de commissies van toezicht.

Overgangsregelingen

De Raad acht het sterk aangewezen dat met het oog op meer duidelijkheid en rechtszekerheid voorzien wordt in precieze overgangsregelingen. Zulks voorkomt deloyale concurrentie tussen externe diensten, evenals rechtsonzekerheid bij werkgevers, werknemers en preventiediensten, en onduidelijke periodes met een gedoogbeleid waarbij de praktijk vergaand kan afwijken van de reglementering.

De Raad heeft hierbij geopteerd voor een realistische, maar gefaseerde en controleerbare invoering van de nieuwe bepalingen.

In dat kader stelt de Raad voor:

Dat het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het risicobeheersingsmodel onmiddellijk in voege zou treden zodat het jaaractieplan van 1999 reeds deel kan uitmaken van de meerjarenplanning voorzien in dit besluit.

Dat de erkenningen van de bestaande bedrijfsgeneeskundige en interbedrijfsgeneeskundige diensten ambtshalve zouden vervallen uiterlijk 31 december 1999.

De bestaande interbedrijfsgeneeskundige diensten die zich willen omvormen tot een externe dienst moeten vóór 1 april 1999 een aanvraag indienen met het oog op hun erkenning. Daarbij zou kunnen voorzien worden in een systeem van voorlopige erkenning voor diensten die op het moment van de aanvraag nog niet voldoen aan alle voorwaarden bepaald in dit besluit, maar die een beleidsplan en een kwaliteitsplan kunnen voorleggen, goedgekeurd door hun comité van toezicht, waarin wordt aangegeven hoe en met welke timing uitvoering zal worden gegeven aan de voorwaarden vermeld in dit besluit.

Alle lopende contracten tussen interbedrijfsgeneeskundige diensten en ondernemingen dienen uiterlijk op 1 januari 2000 vervangen te worden door een overeenkomst tussen de onderneming en de externe dienst overeenkomstig de voorwaarden vermeld in deze besluiten.

De oprichting van de centrale dienst met het vastleggen van de specifieke hiërarchische afhankelijkheid tussen centrale dienst en afdelingen treedt in werking uiterlijk op 1 januari 2000.

Met betrekking tot bestaande gemeenschappelijke veiligheidsdiensten en satellieten (nader te omschrijven) dringt de Raad erop aan dat voorzien zou worden in een overgangsperiode tot uiterlijk 1 januari 2000.

Vóór die tijd dienen de satellieten over te gaan naar het nieuwe stelsel en dienen de voorwaarden te worden uitgewerkt waaraan moet worden voldaan om te kunnen voorzien in een gemeenschappelijke preventiedienst.

BESLISSING

De ontwerpen van koninklijk besluit met het dossier en het advies van de Hoge Raad aan Mevrouw de Minister toezenden.